

Gondorilaisten nimistä

Sampsä Rydman (pelinjohtaja@lindefirion.net)

Tämän kirjoituksen tarkoituksena on auttaa pelaajia ja pelinjohtajia luomaan henkilöhahmoille nimiä. Jotta voimme vastata kysymykseen, minkälaisia nimiä Gondorin asukkailla oli, meidän on tarkasteltava Gondorin väestön yhteiskunnallista ja etnistä rakennetta; toiseksi on tunnettava Gondorissa puhuttujen kielten historia ja se logiikka, jolla Tolkien korvasi ne meidän maailmassamme puhutuilla kielillä.

Keski-Maan kielistä ihmiskielet on korvattu Tolkienin kirjoissa soveltuvin osin substituuteilla. Númenorin ihmisten puhumasta *adûnaicista* kehittynyt yleiskieli eli *sôval phâre* on muutettu englanniksi ja sille sukua olevat kielet muinaisenglanniksi. Ollakseen täysin johdonmukainen, suomennoksen pitäisi ottaa tämä huomioon ja muuttaa myös kaikki puhtaasti yleiskieliset nimet suomalaisiksi. Haltiakielet ja *adûnaic* esiintyvät oikeassa muodossaan, transkriboituna niin että alkuperäiset äänteet säilyvät. Haltiakielen ääntämyksessä tärkeintä on muistaa seuraavat lyhyet muistisäännöt:

- C on aina arvoltaan K.
- CH on gondorin puheenparressa kuten saksan *ich*, sanan lopussa se heikentyy h:ksi.
- TH merkitsee samanlaista soinnitonta äännettä kuten englannin *thin, cloth*.

Paino esiintyy kaksitavuisissa sanoissa ensimmäisellä tavulla, pitemmissä usein viimeistä edellisellä. Esimerkkejä (painotettu vokaali isolla): **i**ldur, **O**rome, pel**A**rgir, Gw**I**ndor, sil**I**vren, d**E**nethor.

Yleisesti käytetyt kielten lyhenteet ovat seuraavat: W. - *westron*, Ad. - *adûnaic*, S. - *sindarin*, Q. - *quenya*, Ha. - *haradaic*, Eo. *eothrik*, Du. *dunael*.

WESTRON JA SINDAR

Kieli, jota JRRT:n teoksissa vastaa nykyenglanti ja käännöksissä suomi, on *westron* eli Keski-Maan kolmannella ajalla sen läntisillä mailla puhuttu yhteiskieli. 1600-luvulle tultaessa siitä oli tullut melkein kaikkien vanhojen kuningaskuntien (Gondor, Arthedain, Cardolan, Rhudaur) alueella asuvien ihmisten äidinkieli. Aluetta rajasi rannikko Umbarista Forochelin jäälahdelle, sisämaassa se ulottui Anduinin vartta pohjoiseen aina Kurjenmiekkakentälle saakka.

Westronin (W. *Adûni* tai *Sôval Phâre*) alkuperä on Númenorin suuressa saarivaltakunnassa joka tunnettiin myös nimellä *Westernesse* (Ad. *Anadûne*) tai Lahjanmaa (Ad. *Yozayan*). Valtansa huipulla Númenorin ihmiset valloittivat lähes koko Keski-Maan rannikot ja perustivat lukemattomia satamia ja valtakuntia mannermaalle. Heidän kielensä *adûnaic* levisi lukemattomiksi murteiksi muuntuen kaikkialle läntiseen Keski-Maahan päiväntasaajan molemmiin puolin. Pohjoisin näistä murteista oli *westron*, joka kehittyi alunperin Pelargirin satamassa Anduinin suiston lähellä, sekoittuen *adûnaicista*, ylimystön käyttämästä haltiakielestä ja alkuasukkaiden *dunaelista*. Kaupan mukana tämä luoteisen Keski-Maan koinä tai *lingua franca* levisi rantoja myöten kaikkien niiden kansojen keskuuteen jotka olivat tekemisissä númenorilaisten kanssa, ja vuosisatojen saatossa siitä tuli heidän äidinkieltensä.

Alun perin se oli kuitenkin siirtomaan rahvaanomainen murre. Puheenparren perusteella pystyi heti erottamaan tosisyntyisen númenorilaisen keskimaalaisesta, sillä Númenorin saarella puhuttiin vanhahtavaa ja koukeroista *adûnaicia*. Luoteisessa Keski-Maassa tämä muinainen kieli säilyi enemmän tai vähemmän muuttumattomana ainoastaan erityisen luoksepääsemättömissä ja konservatiivisissa paikoissa, kuten Belin suurella niemellä (Belfalas). Kun Elendil, Isildur ja Anárion perustivat Maanpaon Kuningaskunnat, suurin osa heidän alamaisistaan unohti muutamassa sadassa vuodessa oman äidinkieltensä ja omaksui Pelargirin murteen, *westronin*.

Pelargir oli kaupan ja númenorilaisen kulttuurin keskus pohjoisessa, ja sen vaikutus ulottui rannikoita

pitkin länteen ja etelään ja Anduinia pitkin pohjoiseen. Númenorilaisten veroherruuden alla asuneet Keski-Maan vähäisemmät ihmiset omaksuivat númenorilaisen kulttuurin ja sen mukana myös yhteisen kielen. Númenorin puolueriitojen aikana kielestä oli tullut myös politiikan väline. Aristokraateista koostuva Uskollisten puolue (Ad. *Eruhîni*) käytti rahvaasta erottautukseen ns. ”jaloa kieltä” tai ”haltiakieltä”, *sindaria*, ja heidän päällikköjensä nimet ja oikeuspäätöksensä kirjoitettiin vieläkin arkaaisemmin *quenyaksi*. Sen sijaan nousukkaista muodostuva nationalistinen Kuninkaan Miesten puolue (Ad. *Ârûwanâi*) piti tärkeänä, että kaikki númenorilaiset puhuivat puhdasta adûnaicia. Númenorin tuhon jälkeen heidän perillisensä jatkoivat näitä kieliriitoja vielä vuosisatojen ajan Keski-Maassa.

Gondorin kuningaskunnan kasvaessa ja kukoistaessa sen ylimystön keskenään puhumasta sindarin kielestä tuli hovin ja kulttuurielämän virallinen kieli, jolla myös useimmat Gondorin paikannimet on annettu. Rahvaan kanssa seurustellessaan he käyttivät yhteiskieltä ja laajojen tilustensa hallinnossa samoin. Kun Gondorin mahti laajeni kauas itään ja etelään, samalla levittäytyi myös gondorilaisten yhteiskieli, westron, niin että siitä tuli yleinen kaupankäynnin kieli jopa Gondorin vihollisten keskuudessa.

ADÛNAIC

Edellä on kerrottu, miten westron syntyi Númenorin pohjoisissa siirtomaissa kauppiaiden käyttämän murteen sekoituessa paikallisiin kieliin, ja joka sai lopullisen muotonsa Gondorissa. Seuraavaksi tarkastellaan muinaisen Númenorin kieltä, klassista adûnaicia.

Adûnaic oli pitkään ollut dunedainin keskuudessa kansankielen asemassa. Uskollisten puolueeseen kuulunut ylimystö ja kuningashuone puhuivat keskenään *sindaria* ja *quenyaa*, mutta valtakunnan mahdin ja rikkauksien kasvaessa maa jakaantui kolmeen kilpailevaan puolueeseen. Uskolliset (Ad. *Erûhîni*) pitivät kiinni vanhasta uskonnosta. He olivat konservatiivisia ja pidättyväisiä. Kuninkaan Miehet (Ad. *Ârûwanâi*) pyrkivät rakentamaan Númenorille ”paikan auringossa”: Heidän näkemyksensä mukaan Númenorilla oli jumalallinen lähetystehtävä Keski-Maan sivistymättömien ja pakanallisten kansojen keskuudessa. Kolmas puolue oli rahamiesten ja oligarkkien (Ad. *Dâiruzîri*) löyhä yhteenliittymä. Heitä ei ajanut usko, ei ideologia, vaan pyrkimys hoitaa asiat jouhevasti ja pitää talouden pyörät pyörimässä.

Kuninkaan Miesten kannattajat olivat rikastuvaa keski- ja alaluokkaa: Ensin kotoisin siirtokunnista, myöhemmin yhä enenevässä määrin itse Númenorista. Kuninkaan Miesten ideologia ei perustunut rodun puhtauteen vaan númenorilaiseen kulttuurisovinismiin (”ihmisten kuninkaiden taakka”). Númenorin maallisen mahdin kasvaessa kärjistyi poliittinen kilpailu maailmanvaltakunnan herruudesta. Kaupparuhinainien puolue sulautui uudistuksia ajaneisiin Kuninkaan Miehiin. Uskolliset joutuivat oppositioon ja lopulta syrjityksi vähemmistöksi. Númenorin yhdeksästoista kuningas hylkäsi kokonaan haltiakielet ja vaati hoviaan puhumaan kansankieltä, adûnaicia. Hänen hallitsijanimensäkin oli kansankielinen: *Ar-Adûnakhor*, Lännen Valtias.

Entisestä Númenorin rahvaan puheenparresta tuli näin hovikelpoinen kieli, joka hitaasti formalisoitui ja muuttui ylätyyliseksi, klassiseksi adûnaiciksi, kunnes sen kehitys pysähtyi lopullisesti Númenorin saaren upottua luonnonmullistuksessa. Klassisesta adûnaicista tuli Númenorin säilyneissä siirtokunnissa kirjallisuuden ja lainoppineiden kieli. Pohjoisessa se säilyi vain joidenkin vanhojen sukujen nimissä. Etelässä vanha númenorilaisperäinen eliitti pyrki säilyttämään kielen mahdollisimman pitkään keskinäisen kommunikaation välineenä, mutta kansan keskuudessa se pyrki jälleen muuttumaan sulautumaan lukemattomiin haradilaisiin kieliin. Näin syntyivät monet adûnaiciin pohjautuvat sekakielet, kuten *bellakaze*, jota puhuttiin rannikolla Umbaran eteläpuolella, ja *khâradûnic*, jota puhuttiin eteläisessä Keski-Maassa. Etelään jääneiden niin sanottujen ”mustien númenorilaisten” keskuudessa adûnaic jäähmettyi kuolleeksi, liturgiseksi kieleksi, jonka sakraalinen tehtävä oli vaalia henkistä yhteyttä númenorin pakolaisten ja heidän kadotetun paratiisinsa välillä.

Erittäin lahjakas adûnaicin puhuja voi jossain määrin ymmärtää sukulaiskieliä, kuten westronia ja *khâradûnicia*. Samoin näiden sukulaiskielten lahjakkaat taitajat pystyvät ymmärtämään yksinkertaista adûnaicinkielistä tekstiä. **Westronin ja adûnaicin suhde on ymmärrettävä samanlaiseksi kuin italian ja**

latinan suhde toisiinsa.

Ainoa tunnettu, säilynyt katkelma adûnaicinkielistä manuskriptia (Lowdham Report, Notion Club Papers):

Kado Zigurun zabathan unakkha... "Velho (Sauron) ajoi kansan epätoivoon..."
...Eruhînim dubdam Ugru-dalad... "Jumalan lapset vajosivat Varjon alle..."
...Ar-Pharazonun azaggara Avaloiyada... "Ar-Pharazon soti Valaria vastaan..."
...Barim an-Adun yurahtam दौरا saibeth-ma Eruvo "Lännän Valtiaat hajoittivat maat Erun suostumuksella..."
...azrîya du-phursa akhasada "vedet tulvivat kuiluun..."
...Anadûne zîran hikallaba... "rakastettu Westernesse vajosi..."
...bawîba dulgî... "tuuli oli musta..."
...balîk hazad an-Nimruzîr azulada... "itään purjehtivat Elendilin seitsemän purtta"
Agannalo buroda nenud... "kuoleman raskas varjo oli heidän yllään"
...zaira nenud... "ja kaihoten muistelivat..."
...adun izîndi batan taido ayadda: îdo katha bafîna lokhî... "länsi otettiin pois, kaikki tiet ovat nyt käyrät"
Ephalak îdon Yozayan "poissa on nyt lahjasynty kotimaa"
Ephal ephalak îdon hi-Akallabeth "kaukana uponnut Númenor"

MUUT KIELET

Osa luoteisen Keski-Maan alkuaikaisista oli Númenorin ihmisten kaukaisia kielisukulaisia. Se teki adûnaiciin pohjautuvan yhteiskielen omaksumisen helpommaksi. Niinsanottujen pohjalaisen puhuma kieli *eriedaik* oli samoin kaukaista sukua adûnaicille, sillä ne kuuluivat molemmat samaan lintadoriseen kieliryhmään. **Eriedaikin ja adûnaicin välinen yhteys on karkeasti ottaen samankaltainen kuin latinan ja germaani-kielten suhde toisiinsa indoeurooppalaisina kielinä.**

Gondoriin maahanmuuttajina ja palkkasotureina tipottain tulleet pohjalaiset (S. *eriedain*) muistuttavat kulttuuriltaan ja ulkomuodoltaan goottilaisia kansoja. 1600-luvulla pohjalaiset olivat jakaantuneet jo moniin heimoihin ja kieliperheisiin. Anduinin laakson ja Synkmetsän pohjalaiset puhuivat jotain neljästä toisilleen läheisestä kielestä: *estravia*, *nenedukia*, *nahaidukia* tai *atlidukia*. Nämä olen korvannut länsi- eli visigootin kielellä. Synkmetsän itäpuolella, Rhovanionin aroilla paimentolais- ja ratsastajakansoja. Heidän kielistään tärkein ja laajimmalle levinnyt oli *ehwathrumiska* joka oli Suuren Ruton aikoihin kehityksessä westronin vaikutuksesta sulavammaksi *eothriki*ksi. Eothrikin substituutiksi olen valinnut itägootin kielen.

Valkoisten Vuorten laaksoissa, Pitkälaksen rannoilla sekä Lamedonin ja Anfalasin nummilla asui jäänteitä vanhasta kansasta jonka kieli ei ollut mitään sukua adûnaicille. Pohjalaiset ja dunedain kutsuivat heitä mustainmaalaisiksi tai mustalaisiksi, koska he olivat yleensä puna- tai tummatukkaisia, lyhytkasvuisia, verevämpiä ja ihonväritään pohjalaisia tummempia. Itse he kutsuivat itseään nimellä daen tai dônan, joka heidän omalla kielellään merkitsee "kansaa". Suurin osa heistä puhui Gondorissa westronia, mutta vanha kieli, *dunael*, säilyi eristyneillä takamailla, vuorilaaksoissa ja nummilla. Daenilaisen substraatin ja nimistön vastineena voidaan käyttää kelttiläisiä tai piktiläisiä elementtejä.

Aivan toisenlaista oli númenorilaisten ja vähäisempien ihmisten kanssakäyminen etelämpänä, Haradissa ja Harnendorissa. Pohjoisen *haradrimia* voidaan ehkä parhaiten kuvata pohjoisafrikkalaisina tai arabeina. Heillä oli jo númenorilaisten saapumisen aikaan erittäin rikas suullinen perinne ja läntisen Keski-Maan ihmiskansoista korkein sivistystaso. Kenties tämän kulttuurisen omavaraisuuden tähden *haradrim* eivät koskaan assimiloituneet númenorilaisiin siirtolaisiin, vaan omaksuivat númenorilaisilta sen minkä voivat luopumatta kuitenkaan omasta perinteestään ja kielestään *haradaicista*.

Siinä missä Uskolliset perustivat ideologiansa rodulliseen puhtauteen, Kuninkaan Miesten keskuudessa seka-avioliitot *haradrimin* kanssa olivat jo Númenorin uppoamisen aikaan tavanomaisia. Tämä johti

Pelargirin ja Umbarin suurissa kaupungeissa aivan vastakkaisiin kielellisiin tiloihin. Pelargirissa rahvas sulautui númenorilaisiin ja puhui númenorilaista alkuperää olevaa kieltä (westronia) ja ylimystö erottautui puhumalla vierasta haltiakieltä. Umbarissa rahvas sulautui ympäröivään haradilaiseen kulttuuriin ja puhui haradilaista kieltä (haradaicia) ja ylimystö erottautui säilyttämällä Númenorin muinaisen kielen adúnaicin. Myös westroniin omaksuttiin jonkin verran haradaicinkielisiä lainasanoja, kuten esimerkiksi *mûmak*, monikossa *mûmakil*, jolla tarkoitettiin Haradissa elävää jättimäistä sarvihampaista turkikasta kasvissyöjää, olifanttia.

RAHVAAN NIMET

Tolkien otti periaatteekseen muuttaa englanniksi westroninkieliset erisnimet. Muuten olisi kadonnut se ero joka Keski-Maassa vallitsi laajalle levinneen yhteiskielen ja paljon vanhempien ja arvokkaampien kielten jäännösten välillä. Valitettavasti samalla yhteys westronin ja adúnaicin välillä hämärtyi. Westronista englantiin käännettujen nimien suomentaminen muodosti uuden ongelman. Kersti Juva käänsi ne nimet tai nimenosat, joilla oli ymmärrettävä merkitys nyky- tai muinaisenglannissa: esim. *Virranvarsi* (Bywater), *Tukinturku* (Tuckborough), *Aarnila* (Archét), *Viljami Voivalvatti* (Barliman Butterbur). Sen sijaan *Kurunotko* jäi englanninkieliseen asuun Rivendell.

Arnorin kuningaskunnan rahvaan nimistön voidaan olettaa muistuttavan myöhempien aikojen hobittien nimiä. Omaksuivathan hobitit kulttuurinsa ja nimistönsä suurelta osin ympäröivästä kulttuurista. Suomenkieliset tai suomalaisen asuun muokatut nimet sopivat siis hyvin. Maaseutu on täynnä *Matteja*, *Tommeja*, *Matiaksia*, *Mikkoja*, *Ruusuja*, *Kaunokkeja* jne. Sama pätee todennäköisesti myös Gondorin länsiosiin ja syvään maaseutuun, sillä erolla, että nimistössä esiintyy paljon vanhahtavia nimiä. Tolkienien luonnoksissa sukupuiksi (Peoples of Middle-Earth, s. 85-118) on käytetty muun muassa sellaisia miesten nimiä kuin *Cosimo*, *Falco*, *Griffo*, *Guido*, *Hugo*, *Inigo*, *Iolo*, *Jago*, *Longo*, *Largo*, *Odo*, *Orlando*, *Otho*, *Otto*, *Rollo* ja *Vigo*, ja sellaisia naisten nimiä kuin *Basilissa*, *Bellissima*, *Clara*, *Dora*, *Gloriana*, *Hilda*, *Laura*, *Linda*, *Mantissa*, *Melissa*, *Nora* ja *Rosa*. Näiden täytyy olla ihan kelpoja westroninkielisten nimien käännöksiä.

Gondorin keskiluokka pyrkii todennäköisesti jäljittelemään yläluokkaa tavoissaan ja pukeutumisessaan, mikä tarkoittaa tavallista suurempaa määrää sindarilaista alkuperää olevia nimiä tai niiden väännöksiä. Jotkut varakkaammat kansalaiset käyttävät sukunimiä, joka on yleensä yhteisen esi-isän nimi. Muuten yleinen tapa viitata ihmiseen on käyttää toponyymiä tai ammattiin liittyvää nimeä.

Alla on lueteltu sellaisia ei-suomalaisperäisiä westroninkielisten nimien käännöksiä, joita gondorilaisilla voisi olettaa olevan.

NAISTEN NIMIÄ

	Ferna
	Gwen
Albiera	Isail
Basilissa	Jolanda
Belinda	Laura
Belladonna	Leuke
Bellissima	Linda
Camelia	Mabilia (Mab)
Camilla	Maddalena
Catarina, Caterina	Maderun
Celandine	Mantissa
Cenesta	Melissa
Diamanda	Mevanou
Donnamira	Mimosa
Dora	Miranda
Duenna	Mirabella
Elena	Morwith

Morvel
Nora
Rinaida
Robinia
Rosa

MIESPUOLISIA NIMIÄ

Ada
Aicar
Aldor
Alduin
Andrea
Banuir
Basso
Bosco
Bron
Bucca
Cail
Calimac
Candalo
Cedivar
Celador
Cosimo
Cotman
Cottar
Cuan
Delain
Domenico
Doderic
Ener
Falco
Folco
Fosco
Galeotto
Gamvilan
Gogan
Gorbadoc
Gurgeneu
Griffo
Guido
Hogair
Hugo

Inigo
Jacopo
Jago
Logar
Largo
Lorenzo
Lotho
Lumbain
Madoc
Malach
Marach
Marroc
Mereduth
Mervain
Meuric
Moridic
Mortraim
Morvran
Naim
Niccolo
Nob
Odo
Oldenad
Olo
Otho
Otto
Piero
Ponto
Reis
Renato
Raffaello
Rollo
Ruil
Sadoc
Saradas
Scaimar
Senaidar
Soloven
Tebal
Telubain
Trahaem
Vigo

YLÄLUOKAN NIMET

Gondorin hallitsevan yläluokan pariin nousee vain suurella omaisuudella ja puhtaalla verenperinnöllä. Vanhimmat ja korkea-arvoisimmat 33 sukua polveutuivat niistä haltiamielistä, jotka tulivat Elendilin poikien mukana Númenorista. Näissä suvuissa haluttiin erottautua muista *dúnedainista* ja annettiin nimiä ylätyylisellä eldarilla, *quenyalla*. Dor-en-Ernilin alkuperäiset ylimystösuvut käyttivät yhtä ylpeästi adúnaicia. Vanhahtavat adúnaicinkieliset nimet jäivät elämään lähinnä Belfalasin suuriruhtinaskunnassa. Pelargirissa, kuten muuallakin kaupungeissa, sindar sai hallitsevan aseman.

Naisten nimet päättyvät usein feminiineihin -IEL ja -Ë sekä (H)WEN (tytär) ja (B)ETH (vaimo); miesten nimien vastaavat päätteet ovat maskuliinit -OR, -AR sekä -ION/ON (poika) ja -DIR/DUR (mies).

NAISPUOLISIA ELDARINKIELISIÄ NIMIÄ

Aegwen	("uljas neito")
Aerin, Aerinel	
Ailinel	("lammetar")
Ainawen, Ainiel	("pyhä neito")
Alcariel	("tähtikirkas")
Almarian	
Almiel, Amiel	("emotar")
Anarwen	("auringon tytti")
Aranel, Aranis	("kuninkaantytär tai aamunkoin lapsi")
Arbereth	("kuningatar")
Arienwen	("auringontytär")
Belewen	
Belthil	
Bêru, Berúthiel	
Borwen	
Boromís	
Calanmîr	
Caranloth	
Carwen	
Celeriel	
Celewen	
Colmorwë	
Corwen	("juonikas nainen")
Dessa	("nuori nainen")
Dís	("vaimo")
Dorien	
Edril	
Eirien	("auringonkukka")
Eilwen	("lähteen neito")
Edhetariel	("haltiakuningatar")
Elanor	(kukka)
Elentariel	("tähtien kuningatar")
Elenwë, Elendis	("tähtineito")
Emeldir	("miessydän")
Emelin, Emlin	("keltainen lintu")
Eredwen	("yksinäinen")
Erenis	
Fairë	("hohto")
Faivë	
Falmariel	("nymfi")
Fanuilë	("pilvetär")
Fimalcá	("sorea + valonsäde")
Fimbrethil	("sorea koivu")
Findis, Finduilas	
Fingalithil	
Firiel	
Gaerwen	("merenneito")

Galadwen	("loistokas neito")
Galenil	("viheriä neito")
Gisith	
Glossil	("lumikki")
Gwaloth	("kukkakimppu")
Gwen	("neito, neitsyt")
Gwis, Gwilgwileth	("perhonen")
Gysiel	
Haleth	
Helegis, Helegwen, Helgë	("jää")
Idril	
Ilmarë	
Imisiel	
Indis	("morsian")
Irnil	
Isilmë	("kuutar")
Ivorwen	
Ivrin	
Lalaith	("nauru")
Lin, Linwen	("laulu")
Lindamel	("kaunis + rakas")
Lindawen, Linniwe	("kaunis neito")
Lossbereth	("lumikuningatar")
Losswen, Lossë	("lumineito")
Lothíriel	("kukkien nainen")
Lothwen	("kukkaneito")
Luina, Luinwen	
Lumien	("varjotar")
Lúthien	("lumoojatar")
Maedis, Maedwen	("muodokas")
Maellis	("himokas")
Maiwë, Maewis	("lokki")
Malwen, Malla	("kultaneito")
Maryat	("kalpea")
Mathis	("hierojatar")
Melmereth	("rakkaus + juhla")
Mereth, Merina	("pidotar")
Meriel, Merien	("toivotar")
Meril	("ruusu")
Merilin	("satakieli")
Mírenna	("marja")
Mírrien, Mirime, Mírwen, Mírwa	("jalokivi")
Mithrellas	
Morwen	("pimeänneito")
Nana	("mummi")
Nandelin	("Iyyransoitto")
Naruil	("punatukka")
Nella, Nellas	
Nessa	("nuoruus")
Nienna	("surutar") Yksi Valarista
Nienor	

Nifredil, Niphredil	("lumihiutale, talvikukka")
Nimloth	(kukka)
Nimrodel	
Niniel	
Ninna, Ninnë	
Olossë	("lumetar")
Orbereth	
Pallas	
Pelendis	
Raimëlin	("hyökkäävä, teräväkielinen")
Rinwen, Rinna	("nainut nuori nainen")
Rochris	("hevosten kuningatar")
Rodwen	("korkea neitsyt, naimaton aatelisneito")
Rophirë	
Rossë, Rosswen	("punaturkki")
Ruilin, Roimëlin	("metsästävä lintu")
Seldë	("neito")
Serindë	
Sernesta	
Seronwen, Seroniel	("rakastajatar")
Sîdhe, Sîdhwen	("rauha")
Sigilë, Sigilwen	("kaulakoru")
Silawen, Silaniel	("valkoisena hohtava")
Silmarien	
Sulinwë	("tuuletar")
Vairë	("kutojatar") Yksi Valarista
Vána	("ikinuori") Yksi Valarista
Víressë	("huhti")

Yendilwë

MIESPUOLISIA ELDARINKIELISIÄ NIMIÄ

Ada	("isä")
Aderthad	("liitto")
Ainaril	("pyhä mies")
Amlug	("lohikäärme")
Amroth, Amrith	
Anardil	("auringonrakas")
Anarond	("pitkäsali")
Andril	
Andurín	("Lännenmuisto")
Angbor	("rautanyrkki")
Angon	("teräskomentaja")
Angwil	("käärmeenystävä")
Annael	("lahja")
Aradan	("suurihminen")
Arasson	("peura")
Argil	("jalotähti")
Arn	("kuninkaallinen")
Artan, Artamir	

Ascar
Asgon

Baragund ("torninmurtaja")
Barahir ("asumuksen herra")
Beleg ("väkevä")
Belegond, Beregond ("vahvakivi")
Beredur, Beregar
Berendur, Berengar
Bethael
Boranglim
Borondir
Brannon ("herra")
Brandir
Bregor, Bregolas ("rohkea")

Cabon
Cail ("aita")
Canotar ("diktaattori") Arvonimi, ei esiinny erisnimenä
Calben
Callon
Cambal ("kätevä")
Cambeleg ("vahvakäsi")
Camrinir
Celebgûl
Celedal ("nopsajalka")
Celedur, Celegur
Celefaroth ("nopea metsästäjä")
Ceredir ("tekijä")
Cimrion
Ciramir ("laivapäällikkö")
Cirion, Ciryon ("laivamies, purjehtija")
Ciryatar ("laivojen herra")
Coravar
Criston
Critho
Curmegil ("taitava miekka")

Daeron
Dagnir ("turma")
Damrod
Daróin
Dior
Dinturien ("hiljaisuuden herra")
Dîrhavel
Dorabrand
Dorelas
Drambor ("nyrkkeilijä")
Draugdil ("susien ystävä")
Drégon
Dregorsgil
Dromíl
Dúlin, Duilin ("yölintu")
Duin, Duinbôr ("pitkäjoki")
Dûnréd, Dûnhil ("Lännen perillinen")
Durbil, Durgin

Durvar, Duval

Eärendur, Eärendil	("merenkävijä")
Eärbaldol	("meri + ? asumus, pää")
Eärnil	("merenruhtinas")
Echorion	("ympäröivä, ylitsevuotava")
Ecthelion	
Egalmoth	
Elendur	("tähdelle uskollinen")
Elenfaroth	("tähtenmetsästäjä")
Elagost	
Eldanon, Eldanar	("tähten-, tähdentuli")
Erebon	("yksinäinen")
Eremir	("yksinäinen jalokivi")
Esgar	("kaisla")
Estel	("toivo")

Faelon, Faeldir	("oikeamielinen, hyväsielu")
Faladil, Faladur	("rantalainen")
Falastur	("rannikkojen herra")
Falathar	("rantainkävijä")
Falmathil	("aallonseuraaja")
Fangatan	("partamies")
Faramir	
Faroth	("metsästäjä")
Faugin	("haukottelija")
Fëantur	("henkien herra")
Feredir	("metsästäjä")
Ferenir, Ferenon	("pyökki")
Filigod	("pieni lintu")
Filmar, Filmo, Filimo	
Filitharya	("pikkulinnunpoikanen")
Findegil	("kaunotukka")
Firyatar	("ihmisten herra")
Forothar	("pohjankävijä")
Fuinur	("synkkämieli")

Galador, Galdor, Galdo	("loistava")
Gelir, Gelmir, Geldir	("mukava, hauska")
Gilvar	
Gilcúdor	("tähtijousi")
Gildor	
Gondar, Gondril	("kivi")
Grithmir	
Golasgil	
Guilin, Guilo	
Gundor, Gurdar	
Gwadir	("veli")
Gwathir	
Gwindor	

Habadan	("rannalla-asuja")
Habaron	("kaivosmies")
Haënanadan	("kaukamies")
Halatir, Haldir	("kuningaskalastaja")
Hallacar, Hallatan	

Hirastor	
Hirgon, Hirluin	
Halbarad	
Haldan, Haldor	("piileskelijä")
Haldamir	
Hallas	
Halmir	
Hargam	("vasenkätinen")
Harmadil, Harmandur	("kalleuksien ystävä")
Herion, Herenion	
Herumor, Herundil	
Hostamir	("joukkojen päällikkö")
Hunthor	
Hurin, Huor	
Ion	("poika")
Ingared	("esikoinen")
Ingold	
Iorlas	
Ithilbor, Isilor	("kuun vasalli")
Irhalmir	
Isilmo	("kuu")
Isildur, Isildin	
Labadal	("kampurajalka")
Laegin, Laegil	("viherhaltia")
Langdur	("säilämies")
Lasbelin	("syksy")
Lavandil, Lavandur, Lavador	("eläintenystävä")
Limdur, Limmor	("kalastaja")
Lossendil, Losso	("lumenrakas")
Lumbon, Lumrendir	("hämärämies")
Mablung	("raskaskoura")
Magor, Maglor	
Maeglin	("teräväkieli")
Malbeth	
Malvegil	
Maratar	
Mardil	
Megillon, Megillion	("miekkamies")
Menelmacar	("taivaallinen miekkamies") Orion
Minardil	
Morabar, Morëndil	
Morëinion	
Muin	("kallis")
Nardhon	
Naudil, Naumir, Naubor	
Neldorn	
Nodo	
Númendil	
Ohtar	("aseenkantaja")
Orchallon	("ylevä")
Oradan	

Oroburam	("korkealla-asuva")
Orodben, Oradan	("vuorikiipelijä")
Orodreth	
Oropher	
Orophin	
Orthallion	
Ostoher	
Ostomir	("linnakkeen komentaja")
Othirhan	("soturi")
Pelendur	
Pelethanor	
Pigenor	("pikkuinen")
Quiacil	
Raion	
Randir	("maankiertäjä")
Ranya	("harhailija")
Redhin	("kylväjä")
Rhovan	("villi")
Romin	
Romer	
Roval	
Sadron, Sador	("uskollinen")
Saelon	
Saeros	
Samdir	
Serenur	
Serondo, Serondur, Serondion	("rakas")
Sôgo	("juoppo")
Sorontil, Soronto	("kotka")
Súlimo	
Tadol	
Taer	("suora")
Talathorn	
Tambaro	("tikka")
Tancrâd, Tancran	("luja")
Tarassar	
Tarias	("kova")
Tarlanc	("jäykkäniska")
Tahtar	("paju, raita")
Tavor	("tikka")
Tegilbor	("taitava kalligrafi")
Telcontar	("harppoja")
Telissëring	
Thanguil	("sortaja")
Thorondir, Thorongil	
Thoronur	
Thorûth	("raivoisa vuolle")
Tiriondil, Tiriondur	
Tuor, Túrin, Túan	
Tuilin	("pääsky")

Valacar	("Valarin poika")
Valandil	("valarin ystävä")
Valadur	("valarin mies")
Vorondil	("toivo")
Voronwë	("luja")

ERÄITÄ SUKUNIMIÄ

Badhor	("tuomari")
Cennan	("savenvalaja")
Calardan	("lampuntekijä")
Curimardin	
Faron	("Metsästäjä")
Laurelach	
Limlach	("kirkasliekki")
Luinand	("sinilaakso")
Malréd	("vaurauden perijä")
Napron	("kutoja")
Seregon	("verikivi", eräs kasvi)
Soronúmë	(tähtikuvio)
Talagan	("harpunsoittaja")
Tarma	("torni")
Tauron	("metsänvartija")

ERÄITÄ DRUWAITH IAURIN NIMIÄ

Allcallorred, Alpin, Angus, Breth, Broichan, Brude, Caltram, Carvorst, Castantin, Cimiod, Ciniath, Ciniod, Denbecan, Deocilunon, Deort, Domelch, Drosten, Drust, Eddarinnon, Eoganan, Forcus, Galam, Gartnait, Gede, Gest, Irb, Lutrin, Maelchon, Morleo, Nechtan, Talorc, Taran, Tharain, Uid, Uist, Uoret, Uvan, Uurad

VANHAKANTAISIA ADÛNAICIIN POHJAAVIA NIMIÄ

Ancalimë (fem., pohjasana *Kali, "ilo"), *Rûmenna* (fem., pohjasana Romen, "itä"), Angelimar, Abrazír, Adrahil, Adrazôr, Amaltar, Amrahil, Azalamir, Azalthôr, Beregar, Edrahil, Forlong, Imrahil, Imrakhôr, Kadrahil, Kalazân, Kalazôr, Pharazír, Orleg, Ragnir, Ragnor, Radhruin, Taranir, Tirkhôr, Ulbar, Uldor, Ulraed, Urthel, Uthrin, Voronar, Zimradûn

ADÛNAICINKIELISIÄ NIMIÄ

Abârpân "Strong-handed" = Vorommaite
 Abârpazân "Strong Prince" = Vorondarion
 Abâruzír "Friend of Loyalty/Strength" = Vorondil
 Abâruzôr "Obedient to Strength" = Vorondur
 Abârzagar "Strength Sword" = Vorommacil
 Adûnuphazgân "Conqueror of the West" = Númendacil (n.b. this name is probably blasphemous in context)
 Adûnuzír "Devoted to the West" = Númendil
 Adûnuzôr "Obedient to the West" = Númendur
 Adûnzagar "Sword of the West" = Númacil
 Anîyattô "Father of Men" = Atanatar
 Anîzír "Friend of Men" = Atandil
 Arphazân "Royal Prince" = Tarcundo
 Artârik "Royal Pillar" = Tarmatar
 Ârûhîn "Child of the King" = Tarion
 Ârûkhôr "Royal Lord" = Herutar

Arzagar "Royal Sword" = Tarmacil
Avalôbên "Servant of the Valar" = Valandur
Avalôzagar "Sword of the Valar" = Valmacil
Avalôzâr "Devoted to the Valar" = Valandil
Avalôzôr "Obedient to the Valar" = Valandur
Azrahîn "Child of the Sea" = Eârion
Azrubên "Servant of the Sea" = Eärendur
Azrakhâd "Sea-warrior" = Eärohtar
Azrazagar "Sword of the Sea" = Eärmacil
Azruzôr "Obedient to the Sea" = Eärendur
Azulphazgân "Conqueror of the East" = Rómendacil

Balakkhâd "Ship-warrior" = Ciryohtar
Balakkhâd "Smith of Gold" = Malatan
Balakzagar "Sword of the ships" = Ciryamacil
Balkuthôr "Son of Ships" = Ciryon
Balkuzâr "Devoted to ships" = Ciryandil
Balkuzôr "Obedient to the ships" = Ciryandur
Bâubphazân "Wind-prince" = Súrion
Bâubzâr "Devoted to the wind" = Súrindil
Bêlphazân "Friend-prince" = Serion, Nildarion

Dâirukhôr "Ruler of Earth" = Herucemen
Dâiruzâr "Devoted to Earth" = Cemendil
Dâiruzôr "Devoted to Earth" = Cemendur
Dulgukhêr "Dark Lord" = Herumor
Dulguzagar "Dark Sword" = Mormacil

Êrubên "Servant of God" = Erundur
Êruhîn "Child of God" = Eruyon
Êruzagar "Sword of God" = Erumacil
Êruzâr "Friend of God" = Erundil
Êruzôr "Obedient to God" = Erundur

Gimilbêl "Friend of the Stars" = Elendil
Gimilphazgân "Conqueror of the Stars" = Elendacil

Imrahil, Imrahîn "Child of the World" = Ambarion
Imruphazgân "Conqueror of the World" = Ambardacil
Imruzâr "Devoted to the World" = Ambardil
Inzilnimir "Flower-elf" = Eldalótë
Inzilpharaz "Golden flower" = Mallótë (cf. _mallos_)
Inzilurud "Flower of the Mountain" = Orollótë
Izinduzâr "Lover of Truth" = Anwandil

Kadarattô "Father of the City" = Ostarar
Kadarzagar "Sword of the City" = Ostomacil
Kadurbâr "Lord of the City" = Ostoher, Ostur
Kadurzâr "Devoted to the City" = Ostondil
Kadurphazgân "Conqueror of the City" = Ostondacil
Karubzâr "Lover of horses" = Roccondil
Khâruphazgân "Conqueror of the South" = Hyarmendacil

Minalzagar "Heavenly Sword" = Menelmacil
Minulkhôr "Ruler of Heaven" = Herumenel
Minulzâr "Devoted to Heaven" = Meneldil

Minulzôr "Obedient to Heaven" = Meneldur

Narakhîn "Child of the Eagle" = Thoronion
Narkuzîr "Devoted to the Eagle" = Thorondil
Nîlûbêth "Speaker to the Moon" = Isilquetar
Nîlûhîn "Child of the Moon" = Isilion
Nîlûzagar "Sword of the Moon" = Isilmacil
Nîlûzîr "Devoted to the Moon" = Isildil
Nîlûzôr "Obedient to the Moon" = Isildur

Pharazbâr "Golden Lord" = Malantur
Pharuzzîr "Devoted to Gold" = Malandil, Maltandil
Phursânuzîr "Devoted to Ulmo" = Ulmondil

Sakalthôr "Son of the Coast" = Falassion
Sakulbâr "Lord of the Coast" = Falastur
Sakulkhôr "Ruler of the Coast" = Herufalas, Falasser
Sakulzîr "Devoted to the coast" = Falassendil

Târikbâr "Pillar-Lord" = Tarmatur
Thônuzîr "Devoted to the host" = Hostandil
Thônzagar "Sword of the host" = Hostamacil

Urduphazgân "Conqueror of the Mountains" = Orondacil
Urdubâr "Mountain-lord" = Orotur
Urduzîr "Devoted to the mountains" = Orondil
Urshuzîr "Devoted to the River" = Sírendil
Urshuzôr "Obedient to the River" = Sírendur
Urudkarbû "Stallion of the Mountain" = Orrocco
Urudzagar "Sword of the mountains" = Oromacil
Urushkhâd "Warrior of the river" = Sírohtar
Urushrabô "Hound of the River" = Sírehuan
Urushzagar "Sword of the river" = Sirmacil
Ûrêzîr "Devoted to the Sun" = Anardil
Ûrêzagar "Sword of the Sun" = Anarmacil, Narmacil

Zadanattô "Father of the House" = Maratar
Zadanzagar "Sword of the House" = Marmacil
Zadunzîr "Friend of the House" = Mardil
Zadunzôr "Obedient to the House" = Mardur
Zâimbâr "Lord of Lands" = Nóretur
Zâyumbêl "Friend of the Land" = Nórendil
Zâyunzîr "Friend of the Land" = Nórendil
Zimragimil "Jewel Star" = Elemmírë
Zimraphazân "Jewel Prince" = Mírion
Zimrubâr "Jewel-lord" = Míretur
Zimrukhôr "Jewel Ruler" = Herumir
Zimruzîr "Devoted to Jewels" = Mírendil